

Хівренко О.А.

*Студентка 4 курсу, факультету Консалтингу і міжнародного бізнесу
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця*

Шевченко І.О.

*к.е.н., доцент кафедри обліку і бізнес-консалтингу
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І АУДИТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Сучасне суспільство неможливо уявити без бухгалтерського обліку, а саме без відповідної інтерпретації явищ господарського життя. Бухгалтерський облік реалізує свою здатність до тлумачення інформації в першу чергу за допомогою оцінки, перетворюючи вхідний потік у певну структуровану сукупність даних. Для більш повного розуміння бухгалтерського обліку, необхідно постійно контролювати та перевіряти бухгалтерський облік та фінансову звітність. За допомогою аудиторської діяльності взагалі, та аудиту зокрема, у підприємців та власників бізнесу з'явилось розуміння фінансового стану свого об'єкту. Аудит дозволяє мінімізувати ризики та підвищити ефективність діяльності підприємств. Вагомий внесок у розгляд теоретичних аспектів обліку та аудиту в сучасних умовах розвитку економіки зробили такі провідні вчені як: К.О. Утенкова, В.П. Пантетеєва, О.А. Петрик, Ю.Б. Слободяник, Т.В. Мултанівська, Б.Ф. Усач та ін.. Незважаючи на велику кількість досліджень з обліку та аудиту, саме питання обліку та аудиту в євроінтеграційних умовах розвитку економіки України для вітчизняних підприємств є дуже актуальним. Знання з обліку і аудиту дозволяють планувати, регулювати, аналізувати, контролювати та звітувати перед контролюючими органами про фінансово-господарську діяльність на рівні підприємства. Саме облік відіграє значну роль при прийнятті економічних та управлінських рішень спрямованих на підвищення ефективності діяльності

підприємства. Облік має багато різновидів. Види господарського обліку наведені на рис.1.

Рис. 1. Види господарського обліку (узагальнено автором за 11, 23, 39)

Як видно з рис 1. існує безліч видів обліку, а саме: оперативний, статистичний, бухгалтерський, фінансовий, управлінський та податковий.

Принцип бухгалтерського обліку – це правило, яким слід керуватися при визначенні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності. Працівники бухгалтерії мають дотримуватися наведених принципів. Відхилення від них є порушенням вимог Закону і знижує

інформаційну цінність даних обліку та фінансової звітності.[5] Підприємство самостійно обирає форму ведення бухгалтерського обліку, під якою в даному випадку розуміється склад, структура і порядок формування облікових реєстрів, що визначається характером і масштабом діяльності, потребами управління, обсягом інформації, що обробляється, наявними коштами, що дозволили б автоматизувати облік тощо. Облік тісно пов'язаний з таким терміном як аудит. Безпосередній зв'язок бухгалтерського обліку та аудиту полягає в тому, що проведення контролю та аудиторських перевірок здійснюється в основному за даними бухгалтерського обліку. У зв'язку з тим, що аудит як вид практичної діяльності є невід'ємною частиною ринкової економіки будь-якої держави, саме аудиторська діяльність відіграє важливу роль в системі фінансового контролю. Існує безліч визначень аудиту - одні з них закріплені в офіційних нормативних документах, як міжнародних, так і національних, інші визначення даються фахівцями в області аудиту. Аудит є одним із інструментів, який допомагає розвивати міжнародні відносини, оскільки забезпечує довіру до перевіреної фінансової інформації для її користувачів різних рівнів (міжнародного, державного, урядового, підприємства). В Законі України “ Про *аудит* фінансової звітності та аудиторську діяльність”[24], мова йде про аудит фінансової звітності, тому що в 2018 році відбулася зміна назви Закону України, це пов'язано з міжнародними вимогами європейської спільноти. На думку автора, доцільним є навести основні визначення поняття «аудит» в економічній літературі, які наведено в табл. 1.

Таблиця 1.

Визначення поняття «аудит» в економічній літературі

Автори та назва джерел	Визначення
1	2
Аренс А., Лоббек Дж.	це процес, за допомогою якого компетентний незалежний працівник нагромаджує та оцінює свідчення про інформацію, що підлягає кількісній оцінці і належить до специфічної господарської діяльності, щоб визначити і виразити у своєму висновку ступінь відповідності цієї інформації встановленим критеріям.

1	2
2. Додж Рой	Аудит – незалежна перевірка і висловлення думки про фінансовий звіт підприємства.
3. Робертсон Д.	Аудит – це процес зменшення до сприятливого рівня інформаційного ризику для користувачів фінансових звітів.
4. Андрєєв В. Д.	Аудит – це незалежна перевірка фінансових звітів або фінансової інформації, що відноситься до об'єкта, з метою отримання висновків.
5. Адамс Р.	Аудит може бути визначений як діяльність по здійсненню необхідної суспільству послуги з метою підтвердження опублікованої фінансової звітності підприємства з обмеженою відповідальністю.
7. Міжнародні стандарти з аудиту	Незалежна перевірка фінансових звітів або віднесеної до них фінансової інформації об'єкта незалежно від того, переносить прибуток або ні, його розміри та форми організації.

Як видно з табл. 1. кожен автор має власне визначення аудиту. Наприклад, Аренс А., Лоббек Дж. та Робертсон Д. розглядають аудит як процес, Додж Рой та Андрєєв В.Д. як незалежну перевірку, а Адамс Р. розглядає аудит як діяльність. На думку автора, розглядати аудит, як процес недоречно, тому що це не розкриває сутність даного поняття.

Рис. 5. Мета та основні завдання аудиту

Роль аудиту в економіці настільки важлива, що без нього практично неможливо прийняти правильні рішення, які дозволять в майбутньому ефективно вести бізнес. Вчасно проведена аудиторська перевірка дозволить об'єктивно оцінити діяльність підприємства та розробити необхідний план дій для його подальшого успішного розвитку. Завдання аудиту визначаються його метою. На сучасному етапі розвитку економіки в Україні основним завданням аудиту є збір достовірної вихідної інформації про фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання і формування на цій основі висновків про його реальний фінансовий стан. (рис. 5.) Як видно на рис. 5, є основна мети та основні завдання. Завдяки певним завданням, підприємство досягне своєї мети. Таким чином, можна зробити висновок, що у процесі дослідження встановлено необхідність правильного обліку та проведення аудиту згідно з Міжнародними стандартами, що є важливим для зовнішніх користувачів фінансової звітності. Тому, для ефективного функціонування підприємства, підприємство має вести правильний облік та аудит. Ведення обліку за міжнародними стандартами полегшило роботу бухгалтерів, підприємства яких мають справу з іноземними партнерами, і покращило імідж країни.

Бібліографічний список.

1. Закон України від 21.12.17 р. № 2258-VIII "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
2. Міжнародні стандарти аудиту. Офіційний сайт Аудиторської палати України. URL: <http://www.apu.com.ua/msa>
3. Шевченко І.О. Сутність та розвиток аудиту в євроінтеграційних умовах М.В. Липницька І.О. Шевченко Науково-практичний журнал "Причорноморські економічні студії"2019 №38
4. Шевченко І.О. Теоретичні засади аудиту як форми фінансового контролю В. В. Харківська І. О. Шевченко 2016 Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця № 11 Стр.397–404